

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2023 m. birželio 5 d. Nr. 21RE4-43 (AG4-34/19-2023)

Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Beatos Labutytės, Jurgos Mažuknienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Astos Povilonienės (pranešėja), sekretoriaujant Natalijai Abuojai, dalyvaujant pareiškėjui G. M., atsakovės Panevėžio miesto savivaldybės administracijos atstovei J. M.,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo G. M. skundą atsakovei Panevėžio miesto savivaldybės administracijai dėl sprendimo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas G. M. skundu Komisijos prašo panaikinti Panevėžio miesto savivaldybės (toliau – ir Savivaldybė) administracijos (toliau – ir Administracija) Socialinių reikalų skyriaus (toliau – ir Skyrius) 2023-04-18 sprendimą Nr. 11718 „Dėl tikslinės pašalpos skyrimo“ (toliau – ir Sprendimas).

Paaikino, kad pareiškėjas yra sunkus onkologinis ligonis, jam diagnozuotas inkstų vėžys, pareiškėjui nustatytas 25 proc. darbingumo lygis, dėl auglio pašalintas inkstas ir pareiškėjas Santaros klinikose laukia eilėje dėl transplantacijos. Pasak pareiškėjo, jo pajamos yra labai mažos, jis neturi surinktų čekių ar sąskaitų už papildomas išlaidas. Pareiškėjo nuomone, Savivaldybės tarybos priimtu sprendimu rinkti čekius reikia tik nuo balandžio 1 d., todėl pareiškėjas mano, kad Lietuvos Respublikos įstatymai negali galioti atgaline data (b. l. 1-2).

Atsakovė atsiliepiu į skundą prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Nurodė Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo (toliau – PSPNGĮ) paskirtį, 4 str. 2 d. ir Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Savivaldybės tarybos 2019-01-31 sprendimu Nr. 1-13 (toliau – Aprašas) 68, 73.1 pp. bei 78.1 pp. nuostatas.

Paaikino, jog pareiškėjas Skyriui pateikė 2023-03-29 Prašymą socialinei paramai gauti Nr. 1372 (toliau – Prašymas), kuriame nurodė, kad serga ligomis nurodytomis medicinos dokumento išraše; prie Prašymo buvo pridėtas medicinos dokumento išrašas: Prašymas buvo išnagrinėtas 2023-04-17 Paramos teikimo komisijos posėdyje, kuriame nutarta, siūlyti neskirti tikslinės pašalpos (Paramos teikimo komisijos 2023-04-17 protokolo Nr. 71-63(25.3.1) išrašas). 2023-04-18 Skyrius Administracijos direktoriaus įgalioto asmens SIAIS „Parama“ nustatytos formos sprendimu Nr. 11718, nuspręsta pareiškėjui neskirti tikslinės pašalpos; apie priimtą sprendimą pareiškėjas buvo informuotas Skyriaus 2023-04-27 raštu Nr. Sr-1493(25.2.72Mr) „Dėl tikslinės pašalpos neskyrimo“ (toliau – Raštas) kartu išsiunčiant ir skundžiamo Sprendimo kopiją. Atsakovė atsiliepiu teigia, jog Skyriaus Rašte buvo nurodytos Aprašo 73.1 pp. nuostatos ir kad pareiškėjui išduotame medicinos

dokumentų išrašė nėra nurodyta nei viena Aprašo 73.1 pp. paminėta liga ar operacija, taip pat jog pareiškėjas nepateikė dokumentų išlaidoms kompensuoti.

Pasak atsakovės, taip pat atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 12 str. 2 d., viešojo administravimo subjektas gali reikalauti tik tų dokumentų ir informacijos, kurių nėra valstybės registruose (kadastruose), žinybiniuose registruose, valstybės informacinėse sistemose ir kitose informacinėse sistemose, finansuojamose iš valstybės ar savivaldybės biudžeto ir (ar) valstybės pinigų fondų. Skyrius iš socialinės paramos informacinės sistemos (SPIS) duomenų nustatė, kad pareiškėjui 2019–2022 metais buvo skirta tikslinė pašalpa (2023-05-09 pažyma apie gautas pajamas Nr. 398, taip pat pareiškėjui nuo 2023-01-01 yra teikiama kita socialinė pašalpa, skirta ir mokama tikslinė pašalpa kas mėnesį po 49 Eur (2023-05-09 pažyma apie gautas pajamas Nr. 395).

Atsakovės teigimu, atsižvelgiant į šios administracinės bylos faktines aplinkybes ir reglamentuojančius teisės aktus, Administracijos veiksmai ir priimti sprendimai buvo priimti teisėtai ir pagrįstai įvertinus faktines aplinkybes, nurodant teisinį pagrindą, todėl pagrindo tenkinti pareiškėjo skundo nėra. Atsakovė yra viešojo administravimo subjektas, kuris privalo veikti tik įstatymo jiems suteiktų įgaliojimų ribose, o veikimas *ultra vires* yra pagrindas viešojo administravimo sprendimą pripažinti neteisėtu; teisės aktuose yra įtvirtintas imperatyvus atsakovės elgesio modelis (Aprašo 73.1 pp.); atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus motyvus ir paaiškinimus, atsakovės manymu, akivaizdu, kad jos priimtas Sprendimas ir atlikti veiksmai yra teisėti (b. l. 37-40).

Skundas tenkintinas.

Nagrinėjamoje byloje ginčas kilo dėl Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Socialinių reikalų skyriaus 2023-04-18 sprendimo Nr. 11718 „Dėl tikslinės pašalpos skyrimo“, kuriuo buvo atsisakyta skirti tikslinę pašalpą pareiškėjui, teisėtumo (b. l. 21).

Bylos rašytiniais duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas Prašymu kreipėsi į Skyrių, prašydamas jam skirti tikslinę pašalpą, kuriame nurodė, jog serga ligomis, nurodytomis medicinos dokumentų išrašė (b. l. 41-44).

Paramos teikimo komisijos 2023-04-17 posėdžio protokolo Nr. 71-63 (25.3.1) 3.2 pp. nurodyta, jog Paramos teikimo komisija siūlo neskirti tikslinės pašalpos pareiškėjui, nes neatitinka Aprašo 73 p. nuostatų (b. l. 46-47).

Skyrius, vadovaudamasis PSPNGĮ ir Aprašu, Sprendimu neskyrė pareiškėjui tikslinės pašalpos (b. l. 21). Skyrius Raštu pareiškėją informavo, kad jo Prašymas, vadovaujantis Aprašo nuostatomis, yra išnagrinėtas; vadovaujantis Aprašo 73.1 pp., tikslinė pašalpa skiriama vieną kartą per 12 mėnesių asmeniui medicinos priemonių (akinių, inhaliatorių, klausos aparato ir (ar) kitų priemonių), vaistų įsigijimui, sveikatos priežiūros įstaigų teikiamų paslaugų išlaidoms kompensuoti: susirgus ligomis iš „Sunkių ligų sąrašo“, susirgus I ir II stadijos onkologinėmis ligomis, po atliktos operacijos; pareiškėjui išduotame medicinos dokumentų išrašė nėra nurodyta nei viena aukščiau paminėta liga ar operacija, taip pat pareiškėjas nepateikė dokumentų išlaidoms kompensuoti. Šiame Rašte nurodyta, jog apgailėstaujama, tačiau atsižvelgiant į išdėstytą, Paramos teikimo komisijos siūlymu ir Skyriaus vedėjo Sprendimu, tikslinė pašalpa neskirta; pridedama Sprendimo kopija (1 lapas) bei nurodoma Rašto ir Sprendimo apskundimo tvarka (b. l. 22-24).

Pareiškėjas Komisijai pateiktu skundu nesutinka su Skyriaus Sprendimu ir prašo jį panaikinti (b. l. 1-2).

Nagrinėjamo ginčui yra aktualios teisės aktų redakcijos, galiojusios pareiškėjo Prašymo pateikimo metu, t. y. 2023-03-29.

Pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 str. 43 p., socialinės pašalpos ir kompensacijų, nustatytų PSPNGĮ, teikimas yra viena iš šiame įstatyme nustatytų savarankiškųjų savivaldybių funkcijų (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos).

Vadovaujantis PSPNGĮ 4 str. 2 d., savivaldybės taryba tvirtina pinigines socialinės paramos teikimo tvarkos aprašą, kuriame nustato: pinigines socialinės paramos skyrimo ir mokėjimo tvarką (prašymų-paraiškų priėmimo; trūkstamų dokumentų pateikimo; duomenų apie turtą pateikimo;

piniginės socialinės paramos skyrimo ir mokėjimo; prašymus-paraiškas pateikusių asmenų informavimo apie piniginės socialinės paramos skyrimą ar neskylimą; neteisėtai gautos ar išmokėtos piniginės socialinės paramos išskaičiavimo; paskirtos, bet laiku neatsiimtą piniginės socialinės paramos, taip pat mirus asmeniui, kurio vardu bendrai gyvenantiems asmenims mokama piniginė socialinė parama, arba mirus vienam gyvenančiam asmeniui paskirtos ir iki kito mėnesio po jo mirties neišmokėtos piniginės socialinės paramos išmokėjimo procedūras); pagrindus, kai socialinė parama skiriama kitais šiame įstatyme nenumatytais atvejais (skiriama vienkartinė, tikslinė, periodinė, sąlyginė pašalpa; apmokama skola už būstą; kompensuojamos išlaidos už didesnę karšto ir geriamojo vandens kiekį, negu šiame įstatyme nustatytas normatyvas; kompensuojamos šiame įstatyme nenurodytos būsto išlaikymo išlaidos ir kita) ir kuriems esant ši parama didinama, mažinama, skiriama ne visiems bendrai gyvenantiems asmenims, sustabdoma, nutraukiamas ar atnaujinamas jos mokėjimas; bendruomeninių organizacijų ir (ar) religinių bendruomenių, ir (ar) religinių bendrijų, ir (ar) kitų nevyriausybinų organizacijų atstovų, ir (ar) gyvenamosios vietovės bendruomenės narių, ir (ar) seniūnaičių, ir (ar) kitų suinteresuotų asmenų pasitelkimo dalyvauti svarstant klausimus dėl piniginės socialinės paramos skyrimo tvarką bei jų teises ir pareigas.

Sąlygos, kurioms esant bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo turi teisę į piniginę socialinę paramą, reglamentuojamos PSPNGĮ 8 str. 1 d. PSPNGĮ 21 str. 14 d. nustato, jog sprendimas dėl piniginės socialinės paramos skyrimo priimamas nurodant šio įstatymo 8 str. 1 d. sąlygą (sąlygas), kuriai (kurioms) esant paskirta piniginė socialinė parama, ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo-paraiškos ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos savivaldybės administracijos nustatyta tvarka.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems Panevėžio miesto gyventojams teikimo nuostatos įtvirtintos Apraše.

Kreipiantis dėl piniginės socialinės paramos arba dėl socialinės paramos skyrimo prie prašymo-paraiškos arba prašymo, atsižvelgiant į aplinkybes, lemiančias bendrai gyvenančių asmenų ar vieno gyvenančio asmens teisę į piniginę socialinę paramą ar socialinę paramą, Socialinių reikalų skyriui, be kita ko, būtina pateikti šiuos dokumentus: sveikatos priežiūros įstaigų dokumentus (medicininiai išrašai, E. sveikatos dokumentai ar kt.) ir (ar) receptus, išduotus per pastarųjų 12 mėnesių laikotarpį, patvirtinančius sveikatos sutrikimą ir medikamentinio, pooperacinio gydymosi būtinumą (reikalingumą), reabilitacinių paslaugų poreikį ir būtinumą pagal Aprašo 73.1 pp. (Aprašo 6.25 pp.); dokumentus apie patirtas (patiriamas) išlaidas, kai jos viršija 1 bazinę socialinę išmoką (toliau – BSI) (kasos aparato, pinigų priėmimo kvitai, sąskaitos faktūros, išankstinio apmokėjimo sąskaitos ir pan.) per 12 mėnesių iki kreipimosi pagal Aprašo 73.1 pp. (Aprašo 6.26 pp.).

Pagal Aprašo 68 p., socialinė parama: vienkartinė, tikslinė, sąlyginė ir periodinė pašalpos skiriamos siekiant padėti bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui, patekusiam į sunkią materialinę padėtį. Vienkartinės, tikslinės, sąlyginės ir periodinės pašalpos neužtikrina ilgalaikio ekonominio ir socialinio saugumo, o tik padeda bendrai gyvenantiems asmenims ar vienam gyvenančiam asmeniui išgyventi sunkiomis materialinėmis sąlygomis ir (ar) gauti finansinę paramą problemai išspręsti.

Vadovaujantis Aprašo 73 p., tikslinė pašalpa asmeniui, patekusiam į sunkią materialinę padėtį, įvertinus turimą turtą, siekiant suteikti jam socialinę paramą individualiu atveju, yra skiriama:

73.1. iki 3 VRP dydžio tikslinė pašalpa – pateikus Aprašo 6.25, 6.26 pp. nurodytus dokumentus vieną kartą kas 12 mėnesių medicinos priemonių (akiniai, inhaliatoriai, klausos aparatas ir (ar) kitos priemonės), vaistų įsigijimo, sveikatos priežiūros įstaigų teikiamų paslaugų (reabilitacinės paslaugos, mokamos konsultacijos, mokami kraujo tyrimai ir pan.) išlaidoms kompensuoti, kai vidutinės pajamos bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens per mėnesį vienam asmeniui neviršija 4 VRP dydžių:

73.1.1. susirgus ligomis iš Sunkių ligų sąrašo, jei kreipiamasi per 24 mėnesius nuo šių aplinkybių atsiradimo;

73.1.2. susirgus I ir II stadijos onkologinėmis ligomis, jei kreipiamasi per 24 mėnesius nuo šių aplinkybių atsiradimo;

73.1.3. po atliktos operacijos, jei prašymas pašalpai gauti pateiktas per 6 mėnesius nuo operacijos atlikimo.

Tikslinė ir sąlyginė pašalpos skiriamos (neskiriamos) Paramos teikimo komisijos siūlymu Savivaldybės administracijos direktoriaus įgalioto asmens SIAIS „Parama“ nustatytos formos sprendimu. Sprendimas gali būti skundžiamas teisės aktų nustatyta tvarka. Sprendimas dėl tikslinės ir sąlyginės pašalpos skyrimo priimamas nurodant Paramos teikimo komisijos protokolo datą ir numerį ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos. Prašymą pateikęs asmuo apie priimtą sprendimą dėl pašalpos skyrimo ar neskyrimo informuojamas asmens prašyme nurodytu būdu ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos išsiunčiant Savivaldybės administracijos direktoriaus įgalioto asmens SIAIS „Parama“ nustatytos formos sprendimo kopiją ir Socialinių reikalų skyriaus raštą. Jeigu pašalpa neskiriama, nurodoma neskyrimo priežastis ir šio sprendimo apskundimo tvarka (Aprašo 78 p.).

Lietuvos Respublikos Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą (*Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1999-05-11, 2004-12-13 nutarimai, 2004-11-05 išvada*). Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (žr., pvz. *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-03-01 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1605/2012*).

Komisija sprendžia, kad nagrinėjamu atveju atsakovės veikimas ir su juo susijusių klausimų sprendimas yra sietinas su institucijos veikimu viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai yra taikytinos VAI (teisės akto redakcija, galiojanti nuo 2023-01-01) normos.

Nagrinėjant šį ginčą, svarbu nustatyti, ar atsakovė tinkamai pagal VAI nuostatų reikalavimus išnagrinėjo pareiškėjo Prašymą.

Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus (VAI 2 str. 10 d.). Skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti (VAI 2 str. 12 d.). Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) patvirtintas taisykles (VAI 11 str. 1 d.). Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (akto redakcija, galiojanti nuo 2022-09-03), (toliau – Taisyklės) 1 p. įtvirtinta, jog jos reglamentuoja prašymų ir skundų nagrinėjimą ir asmenų aptarnavimą viešojo administravimo subjektuose, taip pat subjektuose, kurie teikia viešąsias paslaugas ir nagrinėja prašymus ir skundus dėl šių viešųjų paslaugų, o 35 p. numatyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Pagal Taisyklių 45 p., į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: 1) į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAI 19 str. 1 d. nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 2) į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 3) į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAI 13 str. nustatyta tvarka; 4) į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 pp., atsakoma laisva forma. Tai reiškia, kad prašymo nagrinėjimo ribas nustato pats pareiškėjas savo prašymo turiniu, kurio institucija, nagrinėjanti prašymą, privalo laikytis ir pateikti atsakymą į prašymą ne siauresnės apimties nei pateikto prašymo turinys. Atsakyme į prašymą ar skundą arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo turi būti informuojamas apie tokio atsakymo ar pranešimo apskundimo tvarką, vadovaujantis VAI 14 str., nurodant konkrečios institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas (Taisyklių 47 p.).

Nagrinėjamu atveju byloje ginčas kilo dėl Skyriaus Sprendimo, kuriuo iš esmės buvo atsisakyta tenkinti pareiškėjo Prašymą priimti atitinkamą administracinį sprendimą, t. y. skirti pareiškėjui tikslinę pašalpą.

Pažymėtina, kad viešojo administravimo subjekto priimtas sprendimas dėl atsisakymo nagrinėti skundą (prašymą), atsisakymo tenkinti prašymą ar skundą, suteikti informaciją ir kt. yra laikytinas administraciniu sprendimu, kaip apibrėžta VAI 2 str. 5 d., t. y. administracinis sprendimas yra teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei.

Viešojo administravimo subjekto sprendimai turi atitikti VAI 10 str. 5 d. įtvirtintas nuostatas. Vadovaujantis VAI 10 str. 5 d. 1–8 p., administraciniame sprendime turi būti nurodyta:

- 1) administracinį sprendimą priėmusio viešojo administravimo subjekto pavadinimas;
- 2) administracinio sprendimo data;
- 3) administraciniam sprendimui suteiktas registracijos numeris;
- 4) atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos;
- 5) administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės;
- 6) administracinio sprendimo motyvai;
- 7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką;
- 8) administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos.

VAI 3 str. 4 p. įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Vadovaudamasis VAI 3 str. 5 p. nustatytu išsamumo principu, viešojo administravimo subjektas į prašymą (skundą) turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo (skundo) nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo (skundo) turinį.

Atkreiptinas dėmesys, kad atsakymas asmeniui, bet kuria forma (skundu ar prašymu) besikreipusiam į viešojo administravimo instituciją, turi atitikti teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Administraciniame sprendime turi būti aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos, nurodyta sprendimo apskundimo tvarka. Aiškindamas ankstesnės VAI redakcijos VAI 8 str., reglamentuojantį individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo jurisprudencijoje yra konstatavęs, kad VAI 8 str. nuostatos reiškia, kad akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2010-11-15 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-15/2010*). Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, kad būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013-11-21 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-2124/2013*).

Nagrinėjamu atveju iš byloje nustatytų faktinių aplinkybių matoma, kad pareiškėjas Prašymu kreipėsi į atsakovę, prašydamas skirti tikslinę pašalpą. Bylos duomenys tvirtina, kad atsakovė, išnagrinėjusi pareiškėjo Prašymą, atsisakė skirti tikslinę pašalpą pareiškėjui. Iš skundžiamo Sprendimo duomenų matoma, kad atsisakymą tenkinti Prašymą atsakovė grindė PSPNGĮ ir Aprašu, tačiau iš Sprendimo turinio matoma, kad jame nenurodytos konkrečios PSPNGĮ ir Aprašo nuostatos, kuriomis buvo vadovaujama priimant Sprendimą. Iš skundžiamo Sprendimo turinio ir kartu su Sprendimu pareiškėjui išsiųsto Rašto duomenų nustatyta, kad priimant Sprendimą buvo

atsižvelgiama į tai, kad pareiškėjo Prašymas buvo išnagrinėtas 2023-04-17 Paramos teikimo komisijos posėdyje, kuriame nutarta, siūlyti neskirti tikslinės pašalpos pareiškėjui. Iš Paramos teikimo komisijos 2023-04-17 protokolo Nr. 71-63(25.3.1) išrašo duomenų matoma, kad Paramos teikimo komisija, išnagrinėjusi pareiškėjo Prašymą, pasiūlė neskirti pareiškėjui tikslinės pašalpos, nes jis neatitinka Aprašo 73 p. nuostatų. Išanalizavus Aprašo 73 p., matoma, kad jį detalizuoja 73.1-73.4 pp. nuostatos, tad iš Paramos teikimo komisijos 2023-04-17 protokolo Nr. 71-63(25.3.1) išrašo taip pat nėra aišku, kokia konkrečia Aprašo nuostata vadovaujantis buvo nuspręsta, kad pareiškėjas neatitinka Aprašo 73 p. nuostatų. Kaip jau minėta, kartu su skundžiamu Sprendimu pareiškėjui buvo išsiųstas ir Skyriaus Raštas. Skyrius Raštu pareiškėją informavo, kad vadovaujantis Aprašo 73.1 pp., tikslinė pašalpa skiriama vieną kartą per 12 mėnesių asmeniui medicinos priemonių (akinių, inhaliatorių, klausos aparato ir (ar) kitų priemonių), vaistų įsigijimui, sveikatos priežiūros įstaigų teikiamų paslaugų išlaidoms kompensuoti: susirgus ligomis iš „Sunkių ligų sąrašo“, susirgus I ir II stadijos onkologinėmis ligomis, po atliktos operacijos; pareiškėjui išduotame medicinos dokumentų išraše nėra nurodyta nei viena aukščiau paminėta liga ar operacija, taip pat pareiškėjas nepateikė dokumentų išlaidoms kompensuoti. Nagrinėjamos bylos duomenys tvirtina, kad kartu su Prašymu pareiškėjas pateikė UAB „(duomenys neskelbtini)“ 2023-03-03 Medicinos dokumentų išrašą/siuntimą (forma Nr. 027/a), kurios 5 p., be kita, ko nurodyta diagnozė: „(duomenys neskelbtini)“, t. y. pateikė vieną iš Aprašo 6.25 pp. nurodytų dokumentų, tačiau šiuo atveju nėra aišku, kokiais objektyviais duomenimis ir aplinkybėmis remiantis Rašte nurodyta, kad pareiškėjui išduotame medicinos dokumentų išraše nėra nurodyta nei viena aukščiau paminėta liga ar operacija.

Remiantis aukščiau nurodytomis byloje nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis, išanalizavus skundžiamo Sprendimo turinį, daroma išvada, kad atsakovės Sprendimas aiškiai stokoja aiškumo ir išsamumo, todėl sprendžiama, kad atsakovė negalėjo priimti tokio neišsamaus ir nemotyvuoto Sprendimo, kuris pareiškėjui sukėlė neigiamas teisinės pasekmes. Pažymėtina, kad kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma tiek bendrųjų teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.), tiek gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.) (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-03-01 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1605/2012, 2015-10-07 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-1095-492/2015*). Atkreiptinas dėmesys, kad administraciniuose teisiniuose santykiuose į viešojo administravimo instituciją besikreipiantis asmuo laikomas silpnesniąja šalimi, todėl viešojo administravimo institucijai paprastai nustatoma pareiga padėti asmeniui įgyvendinti jo teises. Atsakovė yra viešojo administravimo subjektas ir privalo laikytis VAĮ nuostatų, gero administravimo principo, kuris apima teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, asmens dalyvavimo priimant atitinkamus sprendimus, skaidrumo ir kitus reikalavimus (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011-09-02 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁸⁵⁸-2897/2011, 2011-11-04 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁸⁵⁸-3068/2011, 2012-01-26 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁸⁵⁸-257/2012*). Gero administravimo principas taip pat reiškia, kad viešojo administravimo subjektas privalo konsultuoti pareiškėją, suteikti informaciją, padedančią asmeniui rasti veiksmingiausias tikslo siekimo būdus. Atsižvelgusi į byloje nustatytas aplinkybes, Komisija sprendžia, kad gero administravimo principo, nagrinėjamu atveju, nebuvo laikomasi. Apibendrinusi anksčiau išdėstytus argumentus, Komisija daro išvadą, kad skundžiamo Sprendimo trūkumai yra esminiai, nesudarę pagrindo pareiškėjui suprasti, kokiomis faktinėmis aplinkybėmis remiantis bei teisės aktais vadovaujantis pareiškėjui neskirta tikslinė pašalpa, atsižvelgiant į tai, yra pagrindas panaikinti Sprendimą. Skundžiamo akto ar jo dalies panaikinimas reiškia, kad konkrečiu atveju atkuriami buvusi iki ginčijamo akto ar jo dalies priėmimo padėtis. Nagrinėjamoje byloje panaikinus Sprendimą, atsakovei kyla pareiga teisės aktų nustatyta tvarka išnagrinėti pareiškėjo Prašymą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 str., 20 str. 1 d. 2 p. ir 22 str. Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo G. M. skundą tenkinti.

Panaikinti Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Socialinių reikalų skyriaus 2023-04-18 sprendimą Nr. 11718 „Dėl tikslinės pašalpos skyrimo“.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų apygardos administracinio teismo Panevėžio rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Jurga Mažuknienė

Komisijos narės

Beata Labutytė

Asta Povilonienė